

Living the Lotus 9

Buddhism in Everyday Life

2025
VOL. 240

रिशो कोसेई-काई श्रीलंका

Living the Lotus
Vol. 240 (September 2025)

प्रकाशक: रिशो कोसेई काई अंतराष्ट्रीय विभाग
फुमोन मिडिया सेन्टर २-७-१, वादा सुगीनामी कु टोक्यो १६६-८५३७ जापान
फोन: ८१-३-५३४१-११२४ फ्याक्स: ८१-३-५३४१-१२२४
ई-मेल: living.the.lotus.rk-international@kosei-kai.or.jp
प्रमुख सम्पादक: केइची आकागावा
सम्पादक: साची मिकावा
नेपाली संस्करण अनुवाद र सम्पादक: नविन अर्याल
सम्पादन कर्मचारी: अंतराष्ट्रीय विभाग कर्मचारी

रिशो कोसेई काई सन १९३८ सालमा संस्थापक निवानो निचिनो र नागानुमा म्योकोले सुरु गर्नुभएको शङ्खर्म पुन्डरिक सुत्र र अरु दुई सुत्र मान्ने सर्वसाधारण बुद्ध धर्मको संस्था हो । हामी बस्ने ठाउँ, काम गर्ने ठाउँमा गौतम बुद्धका उपदेशहरूको आधारलाई व्यवहारमा ल्याएर शान्तिपूर्ण संसार बनाउन चाहने व्यक्तिहरू यो संस्थामा आबद्ध छन् । अहिले अध्यक्ष निवानो निचिको र हामी बौद्धधर्मांलु सदस्यहरू राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय स्तरमा अरु धर्महरू या परोपकारी संस्थाहरूसँग मिलाई बुद्धको उपदेश फैलाउन कोसिश गरिरहेका छौ । रिशो कोसेई काई सन १९३८ सालमा संस्थापक निवानो निचिनो र नागानुमा म्योकोले सुरु गर्नुभएको शङ्खर्म पुन्डरिक सुत्र र अरु दुई सुत्र मान्ने सर्वसाधारण बुद्ध धर्मको संस्था हो । हामी बस्ने ठाउँ, काम गर्ने ठाउँमा गौतम बुद्धका उपदेशहरूको आधारलाई व्यवहारमा ल्याएर शान्तिपूर्ण संसार बनाउन चाहने व्यक्तिहरू यो संस्थामा आबद्ध छन् । अहिले अध्यक्ष निवानो निचिको र हामी बौद्धधर्मांलु सदस्यहरू राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय स्तरमा अरु धर्महरू या परोपकारी संस्थाहरूसँग मिलाई बुद्धको उपदेश फैलाउन कोसिश गरिरहेका छौ ।

Living the Lotus-Buddhism in Everyday life (शङ्खर्म पुन्डरिक सुत्र - दैनिक जिवनमा बुद्ध धर्म) भन्ने शिर्षक हाम्रो दैनिकिमा बुद्धको उपदेश कसरी प्रयोग गर्न सकिन्छ भन्ने कुरा बुझाउन, जसरी हिलोमा पनि कमल फकृत्यो हुन्छ तेस्तै हाम्रो जिवन राम्रो र उधेष्मलक होस भन्ने कामना सहित राखिएको हो । यो पत्रिका पढेर संसार मनिसहरूको जिवनमा बुद्धको उपदेश उपयोग गर्नकोलागि इन्टरनेटमा राखिएको छ ।

जीवन शिशिरतीर जाने तयारी

Rev. Nichiko Niwano
President of Rissho Kosei-kai

जाने जान्छ अनि मात्र पूरा हुन्छ

जीवनलाई धेरै जस्तो चार ऋतु जस्तै हो भनेर भनिन्छ । जीवन अंकुरित हुने अनि बिकसित हुदै जाने बशन्त ऋतु , ऊर्जावान भएर समाजमा धेरै गतिशील हुने हेमन्त ऋतु, मानवकोरूपमा परिपक्व भएर फाशल दिने जस्तो हुने र आउने जाडो शिशिर ऋतुकोलागी तयार हुने शरद ऋतु र जीवनको फल सबै पाएर शांत भएर बाँच्ने रा आरुमा भएको बीज फेरि अंकुरण होस भनेर परखने शिशिर ऋतु । मान्छे अनुसार यो कुरालाई लिने कुरा फरकफरक होला तर “१०० वर्ष बचिने समय” भनिने अहिलेको सोचाइबाट हेर्ने भने बशन्त २५ वर्ष सम्म, हेमन्त ५० वर्ष सम्म, शरद ७५ वर्ष सम्म र तेसपछीको बाकी समयस हिशिर भन्न पर्ला जस्तो मलाई लाग्छ । तर यो चार ऋतुमा शरदबाट शिशिर जाने समयलाई धेरै मान्छेलाई पात झरे र नांगो , उजाड हुने अनि हिउ परेर चिशो हुने अलि अजिबन्त अनि कठाड्ने नरमाइलो जस्तो भनेर धेरैलाई लाग्न सक्छ । तर पुरातत्व कालको भारतमा पनि ब्रह्मचार्य , गृहस्थ, बनप्रास्थ अनि शन्यास भनिने “चार आश्रम” भन्ने सोचाइ थियो । र अधिको चार ऋतुबाट भन्दा शरद भनेको “बनप्रास्थ” हो । र यो नै जिवनको सुनौलो काल हो किन भने यो समयमा पुर्ण बाधा र बन्धनबाट मुक्त भएर जिवनको अन्तिम मन्च “शन्यास” भनेको रमाइरमाइ बाच्नकोलागि तयारी गर्ने समय हो भनेर यहाँ सिकाइएको छ । “जे गयो त्यो गयो फेरी आकाशमा शरद भरियो” भन्ने कबी ईदा र्युताको एक हाइकु कबिता छ जसम जिवनको शरद ऋतु भनेको अहिलेसम्म भ्रम र उलझन भनिएको कुराबाट अलिअली तेसबाट मुक्त हुँदै आफ्नो मन धनी पारेर आफ्ना आकांक्षा राख्दै सुन्दर शरद ऋतुलाई पर्खिने बेला हो ।

र जिवनमा बाच्दै जादा कहिलेकाही “त्यो बेलामाअ एस्तो गरेको भए हुन्थ्यो” भनेर पछुतो र पश्च्याताप गरिने गरिन्छ जुन जिवनको दोस्रो भागमा एस्तो भावना धेरै आउने गर्दछ । तर एस्ता प्रायश्चित गर्ने कुरा पनि जिवनको शिशिर याममा तेस्ले केहि “फल” जरुर लिएर आउने छ भन्ने लाग्दछ । शिशिर ऋतुमा पाक्ने हलुवाबेद या कटुश पनि तितोपन या काँडा मन परेन भने फल्ने होईनन तीनलाई पछी पक्कै

मिठो फल बन्छ भनेर मेहेनत गरेमा मात्र मिठो फलप्राप्त हुन्छ । त्यो कुरा जस्तै नमिठा समझना र बिचारलाई “फल” को रुपमा मनन गरेर शिशिर ऋतुमा चाहिने उर्जा पनि यो समयमा प्राप्त हुने धेरै ठुलो फल भन्न सकिएला ।

शिशिर भनेको सिकने समय

करिब २६०० वर्ष अघी ७४ वर्षमा निधन भएका कन्फ्युसियसले आफ्ना किताब “एनालेक्टस” मा “५० वर्षको उमेरमा स्वर्ग बारे सुन्छु । ६० वर्षको उमेरमा अरुको कुरा सुन्छु । ७० वर्षको उमेरमा नैतिकता पालना गरी गरी आफ्ना आकांक्षाहरुलाई सुन्छु” भनेर आफ्ना भावनाहरुलाई बिष्टृत बर्णन गरेका छन । जिवनको शरद ऋतुमा यो ब्रह्मांड सत्यलाई बुझ्न थालिन्छ र अरुको कुराहरु सुन्दा त्यो सत्यलाई मनन गरी जिवनको शिशिरमा प्रवेश गर्दा आफ्नो मनले मागेको कुरा गरे पनि त्यो पुरा गर्न प्राकृतिक रुपमा नैतिकता या नियम बिपरित जान सकिन्न भन्ने कुरा हो ।

म अहिले ऋतुबाट हिशाब गर्दा शिशिरको गहिराइमा छु भन्नु पर्ला तर परिपक्वता भएको ब्यक्ती भएको छु भनेर भन्न चाही सकिदैन । तर कन्फ्युससको जमानाको औसत आयुबाट हेर्ने हो भने त्यो बेलाको ७० वर्ष भनेको अहिलेको ११० वर्ष हो भनिन्छ । अहिले म ८० वर्ष भएको छु तर अझै तपस्या र मेहेनत पुगेको छैन र नजानेको कुराहरु धेरै छन तेसैले यो अर्थमा म अझै धेरै सिक्ने छु भनेर बिनम्ररुपमा सोचेको छु ।

यस्ता चाहना हुनु मानव सबैको प्रवृती नै हो । तेस्माथि केहि सिक्छु भन्ने मन भयो भने नयाँ कुरासँग भेटिन्छ र तेसमा पाइने खुशी र उत्साहले बाच्ने उर्जा दिने गर्दछ जसले जिवनको शिशिर ऋतुलाई पार गर्छु भन्ने खुशी र हौशला प्रदान गर्ने गर्दछ ।

तेसको निम्ती स्वस्थ हुनु अत्यन्त महत्पूर्ण हुन्छ । नागाशाकी को “शान्तिको प्रतिक” स्तम्भबाट चिनिने मुर्तिकार कितामुरा सेइबोजिले वहाँ १०० वर्ष हुँदा ७७ वर्षका हाम्रा संस्थापकसँगको कुराकानिमा लामो आयुको रहस्य भनेको “रिसाउनु हुँदैन । जेसुकै कुरमा धेरै घोट्लिन हुँदैन” भनेर भन्नु भएको थियो । संस्थापकले ति कुरालाई थपेर “झुठो नबोलेमा मन चङ्गा हुन्छ र स्वास्थकोलागी राम्रो” भनेर भन्नुभएको थियो । र संस्थापकले अरुहरुले केहि लेखी दिनुस भनेर भन्दा सधै जापानि अक्षरमा “सुन्दर मन दिर्घ आयु” भनेर लेखी दिनी गर्नु हुन्थ्यो ।

आफ्नो सिकाइलाई गहिरो पार्छु भनेर मेहेनत गरी तढकभडक नगरि बिनम्र भएर गर्नु पर्ने कुरा नै युवापुस्ताले सिक्ने छन र यस्ता सिकाइलाई गहिरो पार्ने बारेमा म फेरी एकपटक लेख्ने छु भन्ने लागेको छ ।

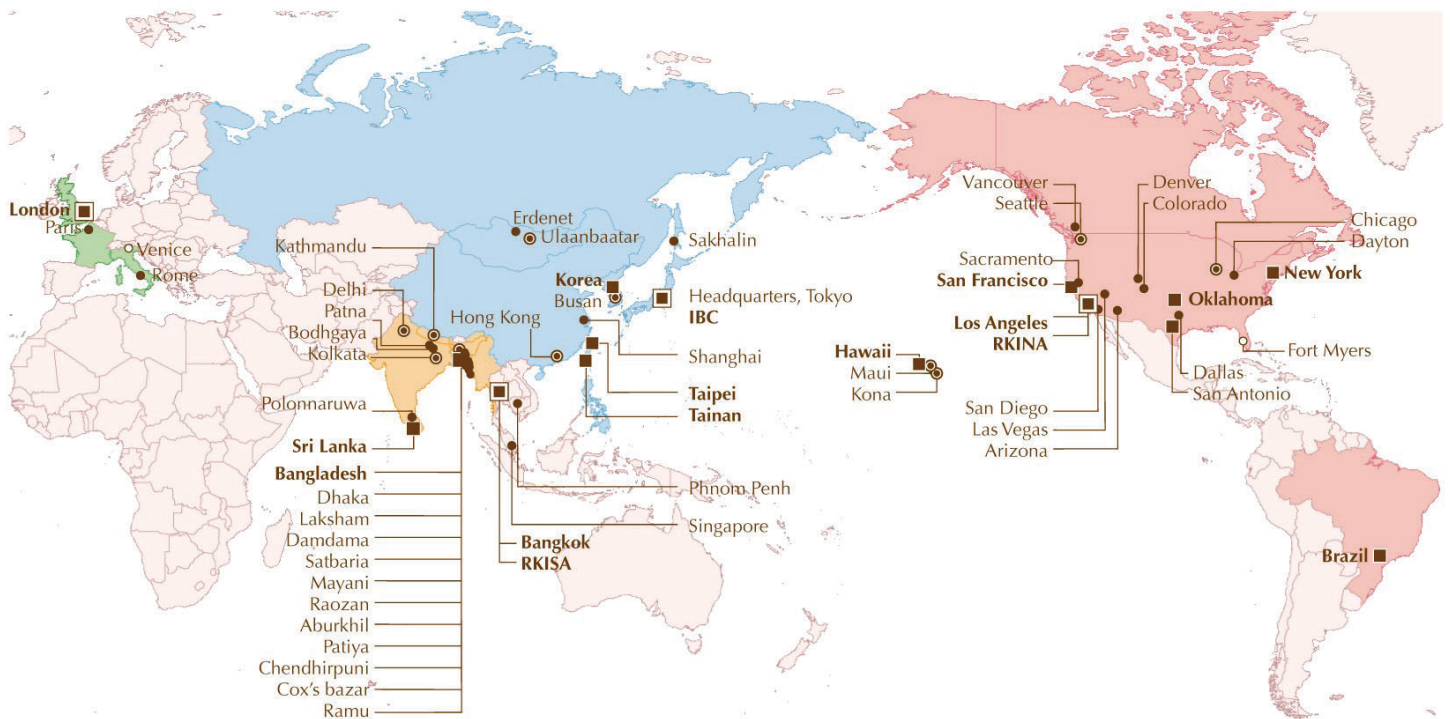

Rissho Kosei-kai International

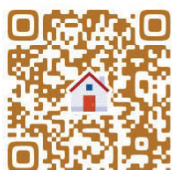
Make Every Encounter Matter

🌸 A Global Buddhist Movement 🌸

Information about
local Dharma centers

facebook

X

✉ We welcome comments on our newsletter Living the Lotus: living.the.lotus.rk-international@kosei-kai.or.jp